

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 37P/78/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1225201666
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Lohnertová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2025:1225201666.3

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX a C. B., narodený XX.XX.XXXX, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov - matka: D. B., E. F., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. E. XXXX/X, XXX XX I. - J. a otec: K. E. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, XXX XX I. - J., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Mestský súd Bratislava II dňa 27.05.2025 žiadal K. E. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „otec“), aby súd neodkladným opatrením znížil jeho vyživovaciu povinnosť na maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloleté deti“) za mesiace apríl, máj, jún a august 2025 zo sumy 200,- eur na sumu 100,- eur mesačne, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Zároveň podal návrh vo veci samej.

2. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že od posledného rozhodnutia súdu nastali v jeho osobných a hospodárskych podmienkach zmeny. Manželstvo s matkou maloletých D. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „matka“) bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 10.11.2022, sp. zn.: 13P/170/2017-584 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava, sp. zn.: 14CoP/7/2023-708 zo dňa 31.01.2024. Maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom otca súd zaviazal platiť na maloleté deti výživné v sume 400,- eur mesačne. Čistý mesačný príjem otca pre mesiace február až máj 2025 je približne 1270,- eur. Otcov predpokladaný čistý mesačný príjem od 1.6.2025 by mal byť okolo 1550,- eur. Náklady otca činia dokopy približne 1126,- eur. Otec ďalej uvádza, že v mesiacoch február až jún mu ostávalo 144,41,- eur na mesiac. Po zamestnaní od 01.06.2025 mu ostane približne 424,40,- eur. Od 31.1.2025 je otec nezamestnaný a napriek reagovaniu na 28 pracovných inzerátov, sa mu nedarí zamestnať. Otec ďalej uvádza, že podľa všetkého by sa mal zamestnať od 01.06.2025, kde zmluvný plat v hrubom bude okolo 2200,- eur, čím dochádza k poklesu jeho príjmu o približne 28%. Otec poukazuje aj na to, že má vyživovaciu povinnosť aj na staršie deti (L. B. a J. B., kde súd určil vyživovaciu povinnosť na 500,- eur mesačne). Svoj návrh otec ďalej odôvodňuje aj tým, že v prípade, kedy sa matka nemohla starať o maloleté deti (v čase od 20.3.2025 do 27.3.2025) sa staral o nich otec, nad rámec určenia súdu. Taktiež bol párkrát s maloletými deťmi na vyšetreniach, alebo na cvičení. Počas letných prázdnin môže byť s maloletými deťmi v celkovom trvaní jedného mesiaca, a ak otec zamestná, bude musieť maloletým zabezpečiť denný alebo pobytový tábor, čo si bude vyžadovať financie navyše. Matka maloletých detí napriek tomu, že vie o strate práce otca, požaduje plnú sumu výživného a vyhrádza sa otcovi exekúciou.

3. Súd vzhľadom k podanému petitu návrhu otca, tento posúdil ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáha zníženia vyživovacej povinnosti na maloleté deti ako aj návrh vo veci

samej. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, tunajší súd uznesením č. k. 37P/78/2025 - 10 zo dňa 27.05.2025 vylúčil návrh otca v časti týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na samostatné konanie. Toto konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/80/2025.

4. Súd pri rozhodovaní o návrhu otca o neodkladnom opatrení, vychádzal zo stavu zisteného z obsahu spisu, a to najmä z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu pripojených listinných dôkazov: e-mailová komunikácia medzi otcom a matkou na č. I. 2 -4, pracovná zmluva otca na č. I. 5, rozhodnutie zo Sociálnej poisťovne na č. I. 6 a potvrdenia o uskutočnení prevodu na č. I. 6 -7.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Podľa § 62 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou alebo provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Účelom neodkladného opatrenia je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, v ktorej je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla bezodkladná, i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa). Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

17. Zmyslom právnej úpravy neodkladného opatrenia v konaní o starostlivosti o maloleté deti je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením, teda ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia (napr. výchovy, zdravia alebo života maloletého, o ktorého právach a povinnostiach sa má konať) a to len do doby, kým o starostlivosti o maloleté dieťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadovaní neodkladného opatrenia je súd, v záujme maloletého dieťaťa, povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

18. Súd musí vždy vziať do úvahy, že prijatie navrhovaného neodkladného opatrenia súdom v konaní starostlivosti o maloletých si vyžaduje nielen bezodkladnú úpravu pomerov na strane účastníkov konania, ale predovšetkým samotný záujem maloletého dieťaťa na jeho nariadení. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne a dokonca nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

19. Pokiaľ ide o výklad pojmu osvedčovanie, tak uvedený pojem na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a jeho návrh by tak mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie, počnúc preukázaním potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, cez osvedčenie dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, až po preukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy (či neodkladnej potreby jeho nariadenia z dôvodu verejného záujmu).

20. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je súd pri nariadení neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť situáciu, v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletého dieťaťa, s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia.

21. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prihliadal na to, či si jeho nariadenie vyžaduje bezodkladná potreba úpravy pomerov účastníkov konania, alebo či je obava, že exekúcia bude ohrozená. Súd môže pritom nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne alebo nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

22. Súd po dôkladnom oboznámení sa s návrhom a pripojenými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako žiadal navrhovateľ na základe jeho návrhu nariadiť a ktoré vyžaduje právna úprava uvedená v odsekoch vyššie. Navrhovateľ nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia neodôvodnil a neosvedčil žiadnymi skutočnosťami, v návrhu neuvádzal žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala neodkladne zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností. Súd v čase rozhodovania o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia nemal navrhovateľom za osvedčenú a ani z obsahu spisu nezistil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa vo forme nariadenia neodkladného opatrenia.

23. Súd sa oboznámil s predmetným návrhom otca a súvisiacimi spismi a zistil nasledovné: maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky na základe rozhodnutia Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. B4-13P/170/2017 zo dňa 10.11.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť 12.11.2024. Právoplatným súdnym rozhodnutím súd zaviazal otca na vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom v sume 200,- eur mesačne na každé maloleté dieťa. Tunajší súd poukazuje na skutočnosť, že právoplatné súdne rozhodnutie vo veci vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa, možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Musí ísť pritom o podstatnú zmenu pomerov, ktorú súd skúma v konaní vo veci samej dokazovaním. Súd nevyhovел návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vzhľadom na to, že nemal preukázanú podstatnú zmenu pomerov a bezodkladnú potrebu úpravy pomerov v danej veci neodkladným opatrením. Otec v návrhu poukazoval na stratu práce, ako i nezamestnanosť odo dňa 01.02.2025 a skutočnosť, že vyživovaciu povinnosť má určenú aj k ďalším dvom deťom z predchádzajúceho manželstva. Vyživovaciu povinnosť na tieto maloleté deti však nežiadal znížiť, pričom podotkol, že táto vyživovacia povinnosť je vzhľadom na predpísanú bezlepkovú a bezlaktózovú diétu pre L. B. (maloleté dieťa z predchádzajúceho manželstva) opodstatnená, pretože tieto potraviny stoja rádovo vyššie ako bežné potraviny. Otec pritom rovnako poukázal na skutočnosť, že matka bola schopná si zo svojich príjmov kúpiť trojizbový byt. Vzhľadom na to, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti voči maloletým deťom, ktorých súčasťou je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletých detí. S poukazom na skutočnosť, že maloleté deti sú zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá zabezpečuje o nich komplexnú starostlivosť v prevažnej miere, súd nevidel dôvod na zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom neodkladným opatrením.

24. Zníženie výživného späťne neodkladným opatrením za určené mesiace nie je možné, súd rozhoduje o znížení výživného po vykonanom dokazovaní v merite veci. Vykonaním lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že v čase rozhodovania o podanom návrhu je otec zamestnaný v Slovenských elektrárňach, a.s. Preto, ak má povinný rodič za to, že v jeho prípade nastali skutočnosti, ktoré z hľadiska hmotného práva môžu znamenať zníženie výživného na jeho maloleté dieťa, môže sa zmeny úpravy tohto právneho vzťahu domáhať, avšak len postupom zákonom predvídaným, teda zmenou právoplatného rozhodnutia v riadnom konaní vo veci samej. Rozhodnutie o znížení výživného na maloleté dieťa je vážnym zásahom do práv maloletého dieťaťa a preto pre takéto rozhodnutie sa vyžaduje zistenie skutočného stavu, na základe ktorého môže byť bez akýchkoľvek pochybností konštatované, že rozhodnutie súdu sa opiera o zmenu pomerov na strane povinného rodiča, ktorých zmena preukázateľne umožňuje zníženie výšky jeho vyživovacej povinnosti aj na úkor záujmov oprávneného dieťaťa. Súd má za to, že v návrhu otca absentovalo osvedčenie záujmu maloletého dieťaťa na takejto dočasnej úprave pomerov. Záujem

maloletého dieťaťa súdy v konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti majú na zreteli ako najvyšší princíp, preto návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z uvedeného dôvodu zamietol.

25. Výživné a jeho výška bude predmetom dokazovania v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, preto bude súd pokračovať v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/80/2025, v ktorom po zabezpečení a vyhodnotení potrebných dôkazov následne rozhodne vo veci samej.

26. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava II. (§ 357 CSP, § 362 ods. 1 CSP)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. (§127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§127 ods. 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)